

Porin kaupungin kaavoitus
kaavoitus@pori.fi

Viite

Lausuntopyyntö 3.6.2026

Aihe

Pori, Susikosken eli 91. kaupunginosan korttelin 51 (osa) asemakaavan muutos (Lavian Pappila)

Porin kaupunki on pyytänyt Satakunnan Museo lausuntoa koskien Lavian pappilan asemakaavan muutoksen luonnosta.

Suunnittelualue sijaitsee Porin kaupungin Susikosken kaupunginosan alueella noin kilometrin päässä Lavian keskustasta itään. Lavian kirkko sekä hautausmaa sijaitsevat suunnittelualueen vieressä. Suunnittelualueella sijaitsee Porin evankelisluterilaisen seurakuntayhtymän omistuksessa oleva, alun perin pappilaksi vuonna 1849 valmistunut seurakuntatalo, pappila sekä yksityisten omistuksessa olevia asuin- ja talousrakennuksia. Suunnittelualue on pinta-alaltaan n. 1,65 ha ja rajautuu pohjoisessa Naaranen-nimisen järven rannan puistoalueeseen sekä etelässä Tampereentiehen. Alueen länsipuolella sijaitsee hautausmaa ja kirkko, itäpuolelle jää yksi omakotitalotontti ja Palokujan katualue. Kaavaselostuksen mukaan asemakaavan muutoksen tavoitteena on osoittaa seurakuntayhtymän kiinteistöllä sijaitseva Pappila omalla tontilla sijaitsevaksi kiinteistöksi. Samassa yhteydessä saatetaan asemakaava vastaamaan kiinteistörajojen mukaista tilannetta omakotitalo- ja katualueella sekä ajantasaistetaan seurakuntatalon tontin kaavamääräykset.

Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY) *Lavian kirkonkylän raitti* sekä aluerajaukseltaan tästä laajempaan maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön *Lavian kirkonkylä*.

Voimassa olevassa Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-,*

luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Satakunnan Museon kannanotto

Kaavaselistusta tulee täydentää esimerkiksi parhaillaan tekeillä olevaa Satakunnan maakuntakaava 2050 varten laaditun Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnin keskeisillä tuloksilla. Päivitetyt aluerajaukset kuvauksineen on katsottavissa esimerkiksi Satakunnan Museon ylläpitämästä y-pakki-sovelluksesta osoitteesta www.y-pakki.fi. RKY-alueen kuvausteksti on katsottavissa osoitteesta www.rky.fi.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu seurakuntatalo sr-merkinnällä, siihen kuuluva kiinteistö YK/s-merkinnällä sekä uudemman pappilan kiinteistö /S-merkinnällä. Kaavaselistuksessa olevien valokuvien perusteella kaava-alueella sijaitsee hyvin todennäköisesti muitakin kaavoituksen yhteydessä suojeltavia kohteita. Alueen rakennuskantaa ei ole aikaisemmin inventoitu yleis- tai asemakaavatasolla. Satakunnan Museo näkee, että valtakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä sijaitsevalla kaava-alueella on ilmiselviä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja, ja jotta nämä pystytään riittävällä tavalla huomioimaan tekeillä olevassa asemakaavassa, on alueella toteutettava asemakaavatasoinen rakennusinventointi kaavan lähtötiedoiksi. Inventoinnissa kiinteistöt ja sekä niiden rakennushistoriallinen, historiallinen ja taajamakuvallinen arvo on määriteltävä rakennuskohtaisesti. Inventointi tulee toimittaa Satakunnan Museolle.

Kaavaluonnoksesta puuttuvat /S-merkintään sekä sr-merkintään liittyvät kaavamääräykset, ja niitä tulee täydentää uudis- ja korjausrakentamista, materiaaleja sekä väristystä koskevilla ohjeistuksella. Lisäksi sr-merkintään tulee lisätä purkamisen kieltävä lauseke. Lisäksi /S ja sr-merkintöihin liittyviin kaavamääräyksiin on lisättävä lausuntovaraus alueelliselle vastuumuseolle. Kaavan yleismääräyksiin tulee tehdä lisäys, että kaava-alue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön.

Satakunnan Museolla ei ole tässä vaiheessa muuta lausuttavaa kaavaluonnoksesta. Museo arvioi kaavan vaikutuksia sekä kaavamerkintöjen ja -määräysten riittävyyttä ehdotusvaiheessa inventoinnin valmistuttua.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä